

prevenim dro

Butlletí d'informació sobre **prevenció de drogodependències a Catalunya**

Número 30 - Suplement monogràfic 9 - 2010

MONOGRÀFIC GÈNERE I DROGUES

En aquest número...

- **Editorial** 2
 Notes per una incorporació efectiva de la perspectiva de gènere en drogodependències.
- **Cop d'ull a la recerca** 2
 Comentari d'un estudi fet a Sant Boi de Llobregat que analitza les diferències de gènere en l'inici i el manteniment del consum de tabac i la seva relació amb diferents factors de risc.
- **Materials** 3
Fiesta, gènere y drogas – per considerar i reduir riscos associats al gènere en els espais de festa (llibret). *Guia clínica per promoure l'abandonament del consum de tabac durant l'embaràs* – per a professionals de la salut (i altres) que treballen amb dones i amb població pediàtrica (llibret). *La publicitat del tabac es dirigeix a tu: per ser dona, per ser jove* – per sensibilitzar sobre aquest tema a les noies adolescents (llibret). *Quan l'alcohol entra per la porta... l'amor surt per la finestra?* – per a les víctimes de violència familiar (tríptic). *Quan l'alcohol i la violència van de la mà* – per a agressors de la família o la parella (tríptic).
- **L'opinió** 4
 Dace S. Svikis, prestigiosa experta internacional en matèria de drogues i salut de la dona, professora de la Virginia Commonwealth University (EUA) on dirigeix un programa de recerca avançada i avaluació en salut de la dona i addiccions, aporta la seva visió sobre les diferències de gènere en el tractament i la prevenció de les drogodependències.
- **En pràctica** 5
 Propostes de caire pràctic per incorporar la perspectiva de gènere en la prevenció de les drogodependències, tant pel que fa a la recerca i la formació com pel que fa a les polítiques, els plans i els programes de prevenció.
- **Finestra oberta** 5
 Cop d'ull a la literatura internacional sobre les diferències dels homes i les dones en relació al consum de drogues, les seves conseqüències, l'accés als serveis d'atenció i els resultats del tractament.
- **Notes bibliogràfiques** 6
 Comentaris breus sobre publicacions diverses que tracten de la perspectiva de gènere aplicada a les drogues.
- **El calaix** 6
 Breu anàlisi de les implicacions de la construcció del gènere masculí i la seva relació amb les drogues, i presentació d'un material per ajudar a plantejar models de referència positius i alternatius a la masculinitat hegemònica tradicional.

prevenim dro
és un programa de l'associació:

amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

i la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
Institut Català d'Assistència i Serveis Socials

El gènere condiona d'una manera important la salut d'homes i dones i la seva relació amb les drogues, essent un element que cal considerar tant en la prevenció com en el tractament. Tanmateix, la perspectiva de gènere és un aspecte sovint oblidat en els estudis epidemiològics (incorporar la perspectiva de gènere suposa quelcom més que desagregar dades per sexes), els programes d'intervenció i les polítiques de drogues. Incorporar la perspectiva de gènere implica, d'una banda, tenir presents les diferències de gènere (físiques, psicològiques i socials) que condicionen les diferents motivacions per prendre drogues, patrons d'ús i conseqüències, i d'altra banda, eliminar els desavantatges i les desigualtats que el gènere estableix a l'hora d'accedir als recursos preventius i d'atenció. Alhora, requereix analitzar les implicacions de la construcció del gènere masculí i la seva relació amb les drogues, per plantejar models de referència positius en la construcció de masculinitats alternatives a l'hegemònica tradicional.

Cop d'ull a la recerca

Quin rol juga el gènere en l'inici del consum de tabac?

Prevenir el tabaquisme en la població adolescent és un dels principals objectius de les polítiques de salut pública. A diferència del que ha passat en els nois d'aquesta edat, que en les últimes dècades han mostrat una certa tendència al descens en la proporció de fumadors i a l'augment de l'edat d'inici del consum, en el cas de les noies la situació evoluciona a l'inrevés, i a partir dels tretze anys fumen més que els nois de la seva edat.

Per aprofundir en l'anàlisi de les diferències de gènere en l'ús de tabac i dels factors de risc determinants del seu consum a l'adolescència, tres professionals que treballen a Catalunya (García-Rodríguez O, Suárez R i Ciller L, 2009) van estudiar les característiques del consum de tabac en estudiants d'ESO. L'estudi, finançat pel Comitè Nacional per a la Prevenció del Tabaquisme, es va fer a de Sant Boi de Llobregat on es van enquestar els estudiants d'ESO d'aquella localitat: 2.840 adolescents (52,3% nois i 47,7% noies) de 10 centres educatius.

La recollida d'informació es va fer amb un instrument creat *ad hoc* amb ítems provinents del banc d'instruments d'avaluació de l'Observatori Europeu de les Drogues i les Toxicomanies, per estudiar l'edat d'inici del consum de tabac, la freqüència de consum i diferents factors de risc (consum familiar, per part de la parella, activitats de lleure, etc.). També incloïa una escala d'autoestima i una d'obsessió pel pes. El tractament estadístic es va fer amb el paquet SPSS-14, i es van dur a terme anàlisis univariades per descriure les característiques de la població i les respostes diferencials dels nois i les noies i anàlisis bivariades per estudiar diferents

variables en funció del gènere i la freqüència de consum.

Les noies comencen a comprar tabac abans que els nois, i un cop iniciat el consum tenen una major tendència a continuar fumant que els nois.

Els resultats de l'estudi indiquen que a partir de 2n d'ESO els percentatges d'inici del consum de tabac són més alts en les noies que en els nois. L'augment és molt alt de 1r a 2n d'ESO, passant les noies d'un 22,9% a un 48%. No obstant això, un 26,4% dels nois i un 22% de les noies van començar a fumar abans de l'ESO. Tot i que a 1r d'ESO els nois fumen més, l'edat mitja d'inici del consum és –amb una mínima diferència– més baixa en les noies (12,58 anys) que en els nois (12,64 anys). Les noies comencen a comprar tabac abans que els nois, i un cop iniciat el consum tenen una major tendència a continuar fumant que els nois.

En relació als factors de risc estudiats, els fills de fumadors fumen més que els de no fumadors, sense trobar diferències significatives en funció del gènere. L'estudi

també troba que les noies tenen més tendència a establir relacions de parella i amb persones de més edat i que, per ambdós sexes, tenir una parella fumadora augmenta molt la probabilitat de fumar de forma habitual. El percentatge de noies amb parella fumadora, però, és superior al dels nois. L'estudi de les activitats de lleure indica que molts més nois que noies fan esport, i que fer esport sembla tenir un efecte protector en els nois però no en les noies, atès que no s'observen diferències significatives entre fumadores i no fumadores. En relació a l'autoestima, no es veuen diferències entre fumadors i no fumadors en funció del gènere, si bé les noies obtenen puntuacions més baixes que els nois. Pel que fa a la preocupació pel pes hi ha diferències entre fumadors i no fumadors en ambdós sexes (més preocupació entre els fumadors) però no en funció del gènere (seria un factor de risc per als adolescents en general). Tanmateix, les noies mostren més preocupació pel pes que els nois.

Les conclusions de l'estudi destaquen la necessitat d'intervenir sobre el consum de tabac abans de l'entrada a l'institut i d'intensificar la prevenció a 1r d'ESO, la major vulnerabilitat a dependre del tabac per part de les dones (observada abans en altres estudis) i la manca de diferències de gènere observada en la majoria de variables analitzades, tot i que calen més treballs per aprofundir en l'anàlisi del consum diferencial de tabac entre els nois i les noies adolescents.

Per seguir llegint: García-Rodríguez O, Suárez R i Ciller L "Perspectiva de género en el inicio del consumo de tabaco: un punto de partida para la prevención". *Revista Española de Drogodependencias*. 2009; 34(4), 480-502.

Fiesta, género y drogas

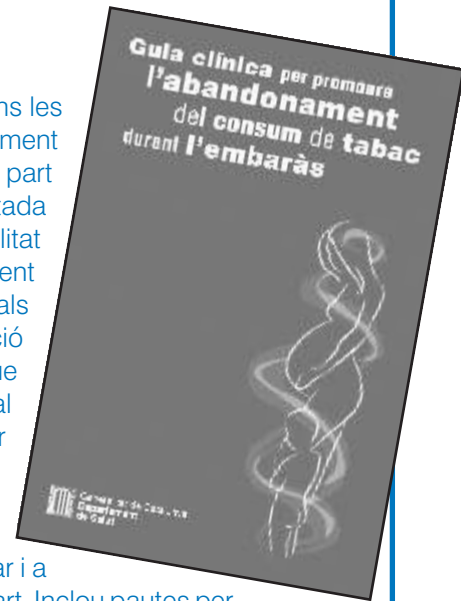
Llibret de 20 pàgines elaborat pel programa Energy Control de l'Associació Benestar i Desenvolupament (ABD) amb finançament de Pla Nacional sobre Drogues. Editat amb molta imatge, poc text i frases curtes, planteja el fet (no generalitzable a tots els casos) de que hi ha diferències en l'ús de drogues entre els nois i les noies, per passar tot seguit a desmitificar algunes idees errònies (com ara que prendre drogues de manera intensiva faci els nois més interessants en el context de la festa), a suggerir pautes de reducció de riscs en consumir drogues en funció del gènere i a plantejar algunes implicacions del consum de drogues en les conductes d'apropament sexual (lligar), les relacions de parella i les relacions sexuals.

Més informació:

ABD, Associació Benestar i Desenvolupament. Tel: 932 890 530
Energy Control. Tel: 902 253 600

Guia clínica per promoure l'abandonament del consum de tabac durant l'embaràs

Guia de 40 pàgines que s'emmarca dins les recomanacions del Protocol de seguiment de l'embaràs a Catalunya i que forma part del programa Embaràs sense fum. Editada pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, s'adreça (principalment però no en exclusiva) als professionals sanitaris que treballen amb població femenina i pediàtrica. Partint del fet que l'embaràs és un moment d'especial motivació per a moltes dones per deixar de fumar, atès que a la preocupació per la pròpia salut s'hi afegeix la de fetus, aporta orientacions per ajudar les dones embarassades a deixar de fumar i a mantenir-se sense fumar després de part. Inclou pautes per al tractament amb teràpia substitutiva de la nicotina durant l'embaràs, orientacions per al consell en funció de l'actitud de la dona embarassada davant del tabac i suggeriments de missatges relacionats amb la salut de l'infant per emprar en l'aconsellament.

Més informació: Generalitat de Catalunya. Departament de Salut Tel: 935 513 900
Es pot baixar de: www.gencat.cat/salut/depsalut/pdf/catalegcatdefset06.pdf

La publicitat del tabac es dirigeix a tu: per ser dona, per ser jove

Llibret de 8 pàgines adreçat a les noies (en especial estudiants de secundària) per sensibilitzar-les sobre els efectes nocius del tabac, corregir creences errònies i alertar sobre la seva publicitat i sobre la manera en que la indústria del tabac enfoca les seves campanyes. Elaborat per l'Ajuntament de Montcada i Reixac en col·laboració amb l'equip d'atenció primària del territori, els seus continguts es van definir mitjançant la realització de sessions de treball amb grups de noies, de centres escolars i d'equipaments juvenils del municipi, que van servir per conèixer què pensaven les adolescents sobre el tabac, amb què l'associaven (llibertat, autoestima, amor, etc.) i quin format d'edició trobaven més atractiu (motiu que va portar a l'elecció d'una estètica manga en les seves il·lustracions).

Més informació: Ajuntament de Montcada i Reixac. Regidoria de Salut Pública i Consum. Tel: 935726474

Quan l'alcohol... (materials del projecte Malva)

Quan l'alcohol entra per la porta... l'amor surt per la finestra? (adreçat a les víctimes de violència familiar) i Quan l'alcohol i la violència van de la mà (adreçat als agressors) són dos tríptics del projecte Malva de la Fundació Salut i Comunitat. Ambdós informen sobre els mecanismes que generen processos violents, tot emfasitzant el paper de l'alcohol; sobre pautes d'actuació i sobre recursos d'atenció especialitzada. Es distribueixen en establiments comercials (farmàcies, bars, fleques, centres d'estètica, perruqueries, botigues de roba) i serveis comunitaris (centres cívics, hospitals, centres d'atenció primària). Aquest projecte sobre violència de parella associada a l'abús d'alcohol s'aplica a València, Madrid i Catalunya, amb el suport del Pla Nacional Sobre Drogues i de la Generalitat Valenciana.

Més informació: Fundació Salut i Comunitat. Tel: 932 440 570

L'opinió

Dace S. Svikis és professora de la Virginia Commonwealth University a Richmond (EUA) i directora adjunta de l'Institut per la Salut de les Dones d'aquella universitat, on també dirigeix un Programa de recerca avançada i avaluació sobre salut de la dona i addiccions. Actualment treballa en la prevenció de ITS/VIH en embarassades amb problemes de drogues i en la transferència de les troballes de la recerca a la pràctica clínica en el camp de les addiccions i la salut de les dones. En línies que venen a continuació ens dona la seva visió sobre les diferències de gènere en el tractament i la prevenció de les drogodependències i orienta algunes àrees d'atenció per a la intervenció i per a futurs estudis.

Voldria destacar breument el context històric per l'estudi de les diferències de gènere en el tractament i la prevenció de l'abús i la dependència de les drogues, i alhora plantejar un context més ampli en el qual s'haurien de considerar les diferències home-dona en relació a l'addicció. Tot i que el paper del gènere en relació al tractament de l'abús de les drogues és un tema controvertit, actualment hi ha bastant consens sobre la necessitat de considerar les diferències de gènere en els programes. La major part de la recerca que recolza aquesta necessitat prové del camp de l'alcohol, però és molt probable que els mateixos principis siguin aplicables al tractament dels problemes amb altres drogues.

Tot i que, generalment, les dones consumeixen quantitats menors d'alcohol que els homes, la seva menor massa corporal i la seva particular distribució de l'aigua i el greix al cos les fa biològicament més vulnerable als efectes negatius d'alcohol. Alhora, les dones tenen més risc de presentar danys en el fetge i en altres òrgans deguts a l'alcohol, i la seva progressió des del consum experimental a l'abusiu i d'aquest a tenir problemes relacionats amb l'alcohol acostuma a ser més ràpida que en els homes. Tanmateix, malgrat ser els efectes de l'abús de l'alcohol generalment més severos en les dones que en els homes, els problemes d'alcohol en les dones han estat tradicionalment poc visibles i han rebut escassa atenció per part dels serveis d'atenció. Això ha estat així perquè, en molts països, tant la identificació dels problemes amb l'alcohol com els programes de tractament s'han establert sobre la base dels seus efectes en els homes i de les seves necessitats. En part, això s'explicaria pel fet que el major consum entre els homes, en termes de prevalença i de quantitat, va fer més evidents els seus problemes relacionats amb l'alcohol en moltes

(...) en els estudis sobre programes de prevenció escolar sovint es comparen els resultats en les noies i en els nois, però rarament es posa atenció en diferenciar el currículum o en analitzar si respon tant a les necessitats específiques dels nois com a les de les noies.

societats. En conseqüència, en contextos clínics també s'ha indagant més sovint sobre els hàbits de beguda als homes que a les dones, comportant això major probabilitat de ser derivats cap a un tractament especialitzat. Per la seva banda, els problemes d'alcohol en les dones han passat més desapercebudes, perdent així oportunitats de prevenció i d'intervenció i deixant progressar sovint els seus problemes.

Fa un temps es va pensar que la progressiva major consciència sobre les diferències de gènere contribuiria a la creació de programes d'intervenció sensibles a les necessitats específiques d'homes i dones. Sovint, però, aquest no ha estat el resultat, i l'oferta de serveis de detecció i d'intervenció per a persones amb problemes de drogues continuen estant, a gran part del món, orientades de manera predominant cap als homes. Això és especialment preocupant atès que sabem que, sovint, les dones tenen necessitats de tipus pràctic (com ara d'atenció als fills petits o de transport) que poden facilitar o dificultar el seu tractament, i que no parar atenció a aquests aspectes pot impedir-les d'accedir a serveis bàsics de tractament de drogodependències.

Aquest patró històric no s'ha donat només en el camp de les addiccions; el trobem també en molts altres problemes mèdics. Així, per exemple, fins l'any 2006, els problemes de cor de moltes dones passaven desapercebuts perquè els protocols d'exploració estaven focalitzats de manera exclusiva en els signes i símptomes que experimenten els homes. Fins aleshores no s'havia

vist que les dones amb infart de miocardi presentaven símptomes i signes diferents que els homes. Això va comportar canvis en els protocols d'exploració.

En l'àmbit de les addiccions, pel que fa al tractament, les dones presenten índexs més alts de comorbiditat física i psiquiàtrica que els homes. Això fa pensar que programes més globals i multidisciplinars podrien ser més beneficiosos. Alhora, tendeixen a assolir millors resultats en contextos de tractament específics per a dones que en contextos mixtes. Sens dubte, cal més recerca per identificar elements predictors d'èxit en el tractament de les dones, així com estudis fets a diferents països per comprendre millor el paper de la visió cultural de la dona i de la seva funció social sobre l'accés al tractament i sobre el seu procés.

Finalment, dir que en l'àmbit de la prevenció generalment s'ha prestat poca atenció als components específics de gènere en el currículum dels programes. Certament, en els estudis sobre programes de prevenció escolar sovint es comparen els resultats en les noies i en els nois, però rarament es posa atenció en diferenciar el currículum o en analitzar si respon tant a les necessitats específiques dels nois com a les de les noies. Aquesta és, clarament, una àrea prometedora i fèrtil per la recerca, que pot aportar llum per a futurs estudis i programes amb vistes a l'objectiu últim de reduir els índexs d'ús experimental d'alcohol, tabac i altres drogues així com la progressió cap al consum regular i problemàtic.

Propostes per incorporar la perspectiva de gènere en la prevenció de les drogodependències

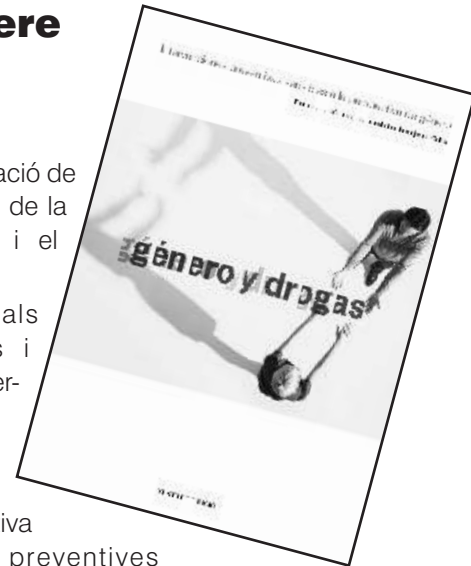
En relació a la recerca i la formació

- Promoure la recerca sobre temes gènere relacionats amb la salut i les drogues, així com la incorporació d'aspectes de gènere en els estudis epidemiològics sobre consum de drogues.
- Dur a terme programes de formació sobre gènere i drogues per a tècnics de prevenció, professorat i professionals de la salut.

En relació a les polítiques, els plans i els programes de prevenció

- En els programes de prevenció universal tenir cura d'incidir sobre els factors de risc i protecció específics de cada sexe; i dissenyar de manera específica i diferenciada per a homes i dones els selectius i els indicats, per tal que s'adeqüin a les diferències en l'etiologia dels consums, els patrons d'ús i les seves conseqüències.
- Incidir en la diferent vulnerabilitat als efectes de les drogues per part dels homes i les dones com a estratègia de control dels consums per part de les dones.
- En els programes per a noies adolescents incidir en el fet que assolir la igualtat no consisteix a imitar els comportaments dels homes, sinó en tenir autonomia i capacitat per desenvolupar projectes propis; i en els adreçats a nois, qüestionar antics estereotips de la masculinitat i reforçar la idea de que ser home no implica tenir que assumir riscos o mantenir conductes poc saludables, sinó comportar-se de manera intel·ligent.

- Contrarestar la manipulació de les identitats de gènere de la publicitat de l'alcohol i el tabac.
- Donar importància als aspectes psicoafectius i relacionals en les intervencions per a dones.
- Contemplar l'impacte de les drogues sobre la salut sexual i reproductiva en les estratègies preventives adreçades a dones, malgrat que aquesta no ha de ser ni l'única ni la principal aproximació a la perspectiva de gènere.
- Incidir sobre el consum de tabac i altres drogues durant l'embaràs.
- Abordar l'impacte de l'alcohol i altres drogues sobre la violència de gènere.
- Emprar un llenguatge no sexista en els plans, programes, activitats, etc.

Adaptat del *Manual de intervenciones preventivas sensibles a la perspectiva de género* de la Subdirecció General de Salut Mental i Drogodependències de la Junta de Galícia.

Per saber-ne més:

http://www.pnsd.msps.es/Categoria2/publica/pdf/GyD_ManualIntervenciones.pdf

Finestra oberta

Gènere, ús de drogues, conseqüències i tractament

Què en diu la literatura internacional sobre aquests temes? Heus aquí una síntesi resumida:

Consum de drogues

El consum de drogues augmenta en les dones i s'acosta al dels homes a molts països; al nostre, superen els homes en ús de drogues legals en algunes franjes d'edat. L'edat d'inici del consum d'algunes drogues tendeix a baixar en els dos sexes, però especialment entre les dones.

Conseqüències del consum

Les dones consumidores de drogues experimenten més conseqüències negatives per a la salut i a nivell social que els homes. La progressió des de l'inici del consum fins la dependència és més ràpida en les dones.

Accés al tractament

Les dones drogodependents han de fer front a barreres específiques en l'accés al tractament, com ara la por a perdre la custòdia dels fills, la manca de serveis per a dones gestants, la manca de recursos econòmics, estigmatització social, etc. Les dones amb trastorns per ús de drogues tenen menys probabilitat d'iniciar un tractament que els homes, i escullen més sovint recursos no específics per drogodependents. Segons alguns estudis les dones drogodependents preferirien accedir a recursos específics per a dones.

Resultats del tractament

No s'observen diferències en homes i dones pel que fa als índexs de retenció o als resultats del tractament de la dependència de drogues.

Per saber-ne més:

Bloor R "The Influence of Age and Gender on Drug Use in the United Kingdom-A Review". *The American Journal on Addictions*. 2006; 15(3): 201-207.

Nolen-Hoeksema S, Hilt L "Possible Contributors to the Gender Differences in Alcohol Use and Problems". *The Journal of General Psychology*. 2006; 133(4): 357-374.

Zilberman M, Tavares H, El-Guebaly N "Gender Similarities and Differences. The Prevalence and Course of Alcohol and Other Substance-Related Disorders". *Journal of Addictive Diseases*. 2004; 22 (4): 61-74.

Greenfield SF, Brooks AJ, Gordon SM, Green CA, Kropp F, McHugh RK, Lincoln M, Hien D, Miele GM "Substance abuse treatment entry, retention, and outcome in women: A review of the literature". *Drug and Alcohol Dependence*. 2007; 86: 1-21.

Notes bibliogràfiques

Vigil A, Martín B, del Nogal M, Alonso M, Martínez P. Juventud, Alcohol y Cocaína. Guía para la intervención. Madrid. Cruz Roja Española. 2010. Guia finançada pel Pla Nacional sobre Drogues per orientar la intervenció amb joves en risc. Tot i el seu caràcter genèric, inclou un capítol sobre perspectiva de gènere en la intervenció en drogodependències, que aborda temes com ara per què parlar de gènere, com incorporar elements transversals en drogodependències i com incorporar la perspectiva de gènere en la prevenció i el tractament. Accessible a: <http://www.cruzroja.es/guiajuventud/index.html>

Revista Española de Drogodependencias. 2010. Volúmen 35 - Número 3. Monogràfic sobre Gènere, ús i abús de drogues.

Monogràfic de la revista de l'Associació Espanyola d'Estudis en Drogodependències, editada amb suport del Pla Nacional sobre Drogues i de la Universitat de València, centrat en la temàtica del gènere i l'abús de drogues. Inclou, entre altres, articles sobre les dones i l'ús de l'alcohol en les societats actuals, la feminització del tabac o sobre cocaïna i conductes violentes des d'una perspectiva de gènere. Informació i accés als abstracts a: http://www.aesed.com/revista_red.php

Nerín I, Jané M. Libro blanco sobre mujeres y tabaco. Abordaje con una perspectiva de género. Zaragoza. Comité para la Prevención del Tabaquismo y Ministerio de Sanidad y Consumo. 2007. Informe sobre la situació actual del consum de tabac en les dones des d'una perspectiva de gènere, que al llarg de setze capítols ofereix una visió acurada i actualitzada de les seves dimensions sanitàries i socials i formula recomanacions bàsiques per al disseny de polítiques públiques de prevenció, control i assistència en matèria de tabaquisme sensible a les necessitats de les dones.

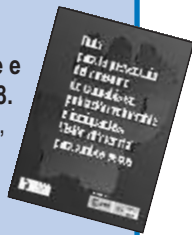
Es pot baixar de: http://www.cnpt.es/doc_pdf/mujerestabaquismo.pdf

Ayllón E, García C, Olivar A, Palmerín A. Guía para la prevención del consumo de cannabis en población vulnerable e inmigrantes. Visión diferencial para ambos sexos. Madrid. Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos. 2008.

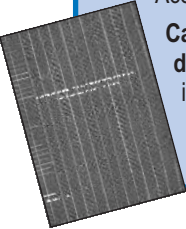
Publicació que aborda la prevenció del consum de cànnabis focalitzant l'atenció en la intervenció amb col·lectius immigrants, població gitana i dones. Inclou seccions amb continguts teòrics, però també capítols d'anàlisi dels factors de risc i protecció i de pautes d'actuació en prevenció, amb apartats específics per a cada col·lectiu i visions diferencials en funció del gènere.

Accessible a: <http://www.cop.es/pdf/Guia-Prevencion-Consumo-Cannabis.pdf>

Castaños M, Meneses C, Palop M, Rodríguez M, Tubert S. Intervención en drogodependencias con enfoque de género. Madrid. Instituto de la Mujer. 2007. Publicació que revisa la literatura internacional sobre el tema per tal d'esdevenir un instrument de suport per als professionals implicats en el tractament de dones amb problemes de drogodependència. Inclou elements teòrics, una anàlisi dels factors psicosocials de gènere que condicionen l'accés de les dones al tractament i pautes per incloure la perspectiva de gènere en el procés d'atenció.

Accés a: <http://www.pnsd.mspsi.es/Categoria2/publica/otras.htm>

El calaix

Masculinitat i addiccions. L'enfocament de gènere en les drogodependències fa necessari analitzar també el contingut de "lo masculí" i posar-lo en relació amb l'ús de drogues i l'addició. Tanmateix, s'ha estudiat relativament poc per què aquests fenòmens es consideren eminentment "masculins" i quins elements de la masculinitat (hegemònica o tradicionalment entesa) guarden relació amb les drogodependències en els homes. Per mirar de respondre a això i deixar de considerar "normals" –pel fet que sigui un home qui els fa– comportaments com ara menysprear riscos, no assumir límits o emprar la violència, l'associació d'entitats de centres de dia ASECEDI (amb seu a Salamanca però present a nou Comunitats) ha elaborat un manual: *Masculinidad y adicciones en centros de día: Guía metodológica para trabajar en centros de día de adicciones*, finançat pel Pla Nacional sobre Drogues. Aquest manual inclou una part teòrica, que tracta sobre els primers moviments d'homes i sobre les relacions entre masculinitat i diferents àmbits com ara les addiccions, la sexualitat, la salut o la violència i una part pràctica, que inclou set activitats per treballar en tallers de formació de professionals i ajudar a incorporar noves eines al treball amb els usuaris. Com a material complementari inclou el DVD *Un hombre de verdad* que tracta d'un nen de vuit anys al que el seu pare li desvela un gran secret: en realitat és un superheroï. A partir d'aquell moment el nen segueix cada moviment del pare, per acabar descobrint que tot és una mentida. El manual inclou una guia didàctica per orientar i facilitar el treball amb el vídeo.

Més informació i accés als materials: ASECEDI. Tel.: 923 271 040. Web: www.asecedi.org

prevenim dro

Edita: PDS · Promoció i Desenvolupament Social
Direcció: Jaume Larriba
Disseny i muntatge: E. Bosch
Fotomecànica i impressió: Litosplai, SA
Dipòsit legal: B.44.871-2000

Voleu donar a conèixer un programa, un material o una notícia?
Voleu que el butlletí tracti algun tema en concret?
Voleu estar en el mailing de distribució?

FEU-NOS-HO SABER!
Prevenim.dro

Tel: 934 307 170 · Fax: 934 390 773
E-Mail: prevenim.dro@pdsweb.org

